

Jak chronić dziecko przed zagrożeniami dotyczącymi Internetu?

Komputer z dostępem do Internetu to jedno z największych osiągnięć współczesnej cywilizacji. Bez konieczności wychodzenia z domu możemy dziś między innymi: zrobić zakupy, dzwonić, wysłać e-maile, sprawdzić rozkład jazdy autobusów czy pociągów, zarezerwować bilet, poszerzyć wiedzę, a także poznawać ludzi.

W Polsce ponad połowa osób dorosłych posiada komputer osobisty, a blisko 40% z nich korzysta z Internetu. Na przestrzeni ostatnich lat liczba ta gwałtownie wzrasta. Dostęp do globalnej sieci jest najpopularniejszy wśród ludzi młodych, którzy korzystają z Internetu zarówno w szkole jak i w domu. Wielu rodziców, widząc swoje dziecko siedzące przed komputerem, jest zadowolonych z tego faktu. Pocięcha ma bezpieczne zajęcie, nie włącza się z kolegami czy koleżankami, a co za tym idzie nie jest narażona na żadne niebezpieczeństwo. Oczywiście jest w tym wiele racji, ale należy pamiętać o tym, że Internet poza treściami edukacyjnymi ma do zaoferowania wiele treści, które mogą być groźne.

Korzystając z Internetu bardzo często nie jesteśmy świadomi jakie zagrożenia może on ze sobą nieść. Mimo tego, że słyszymy o internetowej pornografii, pedofilii czy oszustach, którzy grasują w sieci wydaje nam się, że nie dotyczy to nas i naszych bliskich. Prawda jest jednak taka, że w każdej chwili możemy narazić się na sytuację, która będzie miała dla nas nieprzyjemne konsekwencje. Wynika to zazwyczaj z nieumiejętnego i nieodpowiedzialnego korzystania z Internetu. Dlatego należy być szczególnie uważnym, gdy korzystają z niego nasze dzieci. Pamiętajcie, by uczyć je odpowiednich zachowań, nawyków i wyczulać na zagrożenia jakie niesie sieć. Internet może stać się bardzo przydatnym narzędziem w wychowywaniu dziecka. Należy jednak używać go bardzo rozsądnie. Wspólne przeglądanie stron internetowych, zdobywanie informacji niezbędnych do nauki, a nawet granie w gry komputerowe, mogą znakomicie wpłynąć na kontakty z dzieckiem. Od pierwszych chwil używania Internetu dziecko musi mieć jednak świadomość, że obowiązują tam pewne zasady, których należy przestrzegać. Musi również wiedzieć, że Internet to także pewne niebezpieczeństwa, które mogą je spotkać.

Najczęstsze zagrożenia, na jakie narażone są dzieci:

- Kontakt z treściami pornograficznymi.

Nawet nie trzeba ich długo szukać. Bardzo łatwo natknąć się na nie przypadkowo. Bywa tak, że dziecko szukając informacji na ulubiony temat może znaleźć strony pornograficzne.

- Kontakt z materiałami przepelnionymi przemocą.

Podobnie jak z wyżej wymienionymi stronami. Dziecko narażone jest na oglądanie scen przemocy, agresji a nawet publikowanych niedawno drastycznych egzekucji.

Komputerowe gry zręcznościowe mogą pobudzać dzieci i młodzież do zachowań agresywnych. Dają one dziecku możliwość uczestniczenia w agresywnych działaniach. Skutkiem oglądania przemocy w Internecie lub w grach komputerowych może być zmniejszenie lub całkowita utrata wrażliwości emocjonalnej na ból i cierpienie innych. Dziecko przenosząc się ze świata wirtualnego ma problemy z odnalezieniem się w aktualnej rzeczywistości.

- Cyberprzemoc (agresja elektroniczna)

Do działań dokonywanych za pomocą komunikatorów elektronicznych takich jak (e-maile, poczta elektroniczna,, portale społecznościowe, blogi, strony Internetowych) z wykorzystaniem Internetu określanych jako **cyberprzemoc** zalicza się m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, nękanie, zastraszanie, szantażowanie, poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu, smsów, mmsów, robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jego zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które kogoś obrażają lub ośmieszają, podszywanie się pod kogoś w Sieci wbrew jego woli. Pomimo, że akty cyberprzemocy mogą wyglądać niewinnie, to potrafią wyrządzać bardzo dużą krzywdę emocjonalną (psychiczną).

- Zmiana tożsamości i kontakt z pedofilami.

Wchodząc do sieci pojawia się pokusa, aby zaistnieć jako ktoś inny. Niektórzy chcą się odmłodzić, dzieci i młodzież pragną się postarzeć, w skrajnych przypadkach zmieniamy płeć. Dzieci, często umieszczają swoje zdjęcia, które dają dużo do życzenia. Niejednokrotnie są to wizerunki, gdzie dziewczyny są np. skąpo ubrane. Dodając sobie lat, nawiązują kontakty z osobami przeciwnej płci, mocno starszymi od siebie. Często bywa to niegroźne, poważne zagrożenie pojawia się wówczas, gdy dziecko godzi się na spotkanie z osobami poznanymi przez Internet, może wówczas stać się ofiarą pedofila lub innej osoby o złych zamiarach.

- Kontakt z internetowymi oszustami.

Sieć stała się wymarzonym polem działania wielu przestępców i oszustów. Kupując towary na nielegalnych aukcjach, możemy zostać oszukani. Często zamawiane przez nas produkty bywają wadliwe a ich jakość zdecydowanie różni się od tego co oferują sprzedawcy.

- Nieświadome uczestniczenie w działaniach niezgodnych z prawem.

W tym miejscu warto wspomnieć o kopiowaniu nielegalnego oprogramowania.

-Konsekwencje finansowe.

Korzystanie z dialerów, czyli programów łączących komputer z Internetem za pośrednictwem numerów 0-700 może doprowadzić do olbrzymich opłat, które niestety trzeba będzie uregulować.

- Nieświadome udostępnianie informacji.

Dzieci bardzo często nie zdając sobie sprawy z kim naprawdę rozmawiają, podają swoje adresy, informacje o miejscu i godzinach pracy rodziców, numery kart, zdjęcia, hasła itp. Oczywiście takie informacje dla potencjalnego złodzieja są nieocenione.

- Zaburzenia relacji interpersonalnych.

Dzieci przebywające zbyt długo przy komputerze często zamykają się w sobie, żyją w innym świecie. Trudno się z nimi porozumieć, są nerwowe, im samym coraz trudniej komunikować się z najbliższymi.

- Uzależnienie od Internetu.

Korzystanie z Internetu może stać się nałogiem. Dzieci oczarowane możliwościami jakie daje wirtualny świat, mogłyby siedzieć przy komputerze od świtu do nocy. Naukowcy udowodnili, że można uzależnić się od Internetu podobnie jak od alkoholu.

Jak chronić dzieci przed zagrożeniami płynącymi z Internetu?

- 1) nauczcie dziecko odróżniać to, co dobre w Internecie od tego, co złe, bezużyteczne oraz niebezpieczne;
- 2) ustawcie komputer w ogólnodostępnym miejscu;
- 3) ustalcie z dzieckiem zasady oraz czas korzystania z Internetu i konsekwentnie je egzekwujcie;
- 4) mówiąc o zagrożeniach starajcie się nie demonizować Internetu - pokażcie dziecku, że może on być źródłem wiedzy, pozyskiwania informacji oraz miejscem zabawy;
- 5) starannie wybierajcie programy multimedialne i gry komputerowe, zwracając uwagę, aby były bez przemocy i dostosowane do wieku dziecka.
- 6) widząc dziecko oglądające przemoc lub grające w agresywną grę komputerową, powinniśmy wyrazić głośno swoją dezaprobatę;
- 7) jeśli sami nie poruszacie się w Internecie zbyt sprawnie, postarajcie się uzupełnić swoją wiedzę;
- 8) nauczcie dziecko, że osoba poznana w sieci nie zawsze musi być tym za kogo się podaje i nie musi mówić prawdy, przekonajcie wasze dzieci, aby z dystansem podchodziły do znajomych z Internetu i nie ufały im bezgranicznie; nie dopuszczajcie do sytuacji, gdy dziecko umawia się w rzeczywistym świecie z osobami poznanymi przez Internet i samo udaje się na takie spotkanie;
- 9) przekonajcie dziecko, że przy korzystaniu z sieci wszystkich obowiązują określone zasady
- 10) dziecko powinno mieć świadomość, że ograniczenia i zagrożenia związane z Internetem dotyczą nie tylko jego, ale także wszystkich, również dorosłych;
- 11) uczcie dziecko zachowań obowiązujących w sieci (**3 główne zasady: 1 - myśl, 2 - nie działaj na czyjąś szkodę, 3 - nie nadużywaj**);
- 12) starajcie się rozmawiać o tym, co dziecko robi w Internecie, zwróćcie uwagę, jakie informacje o sobie umieszcza (nie powinno podawać swoich danych osobowych, przysyłać zdjęć osobom poznanym w sieci);
- 13) można też filtrować szkodliwe treści, rodzice mogą zainstalować w swoich komputerach domowych odpowiednie oprogramowanie np. tj. Opiekun, Cenzor oraz filtry niebezpiecznych stron internetowych.

Musimy jednak pamiętać, że filtrowanie treści, to jedynie narzędzie wspomagające opiekunów.

Nie ma w 100% skutecznych zabezpieczeń. Każde rozwiązanie techniczne bywa zawodne.

Czułość i odpowiedzialność rodziców jest najlepszą ochroną dziecka przed zagrożeniami w sieci.

Co robić jeśli nasze dziecko jest ofiarą przemocy w Sieci:

- dziecko nie powinno odpowiadać na zaczepki w Sieci;
- dziecko nie powinno być pozostawione z problemem samo sobie;
- natychmiast powinno szukać pomocy u kogoś dorosłego (rodziców, nauczycieli);
- należy domagać się skasowania filmów i zdjęć nagranych wbrew naszej woli;
- zachowywać dowody przemocy;
- interweniować u dostawców usług internetowych, administratorów;
- zgłosić problem na policji;
- szukać pomocy u konsultantów organizacji **Helpline.org.pl (tel.0 800 100 100)**

Pamiętajmy, jeśli nasze dziecko jest sprawcą przemocy w Sieci:

- grozi mu kara grzywny lub pozbawienia wolności;
- w przypadku osoby nieletniej karę ponoszą rodzice.

Sprawca nie pozostaje anonimowy, a policja ma możliwość ustalenia z jakiego komputera są wysyłane np. obraźliwe e-maile, komentarze czy kompromitujące zdjęcia.